

Sprawozdanie z działalności
Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku
za 2023 r.

Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku jest jednostką budżetową gminy, funkcjonującą na podstawie Uchwały Nr XIV/150/20 Rady Gminy Kurzętnik z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie utworzenia Centrum Usług Społecznych poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku w Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku, ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizacji usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Działalność Centrum finansowana jest z budżetu gminy, dotacji rządowych, środków na zadania zlecone, środków z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 i z Funduszu Pomocy z przeznaczeniem na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa.

Plan finansowy Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku na rok 2023 wynosił **15 180 362,14 zł. Wykonany został w 91,45 % na kwotę 13 881 838,48 zł.**

Centrum realizuje zadania w oparciu o następujące akty prawne:

- ✓ Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
- ✓ Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizacji usług społecznych przez centrum usług społecznych
- ✓ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych
- ✓ Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych
- ✓ Ustawa z dnia 10.04.1997 r. Prawo energetyczne
- ✓ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ,
- ✓ Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych ,
- ✓ Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego ,
- ✓ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych ,
- ✓ Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ,
- ✓ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ✓ Ustawa z dnia 26 października o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ✓ Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ✓ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ✓ Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym,
- ✓ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ✓ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych,
- ✓ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku prawo zamówień publicznych,
- ✓ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- ✓ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych,
- ✓ Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ✓ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
- ✓ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ✓ USTAWA z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym,
- ✓ USTAWA z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym,
- ✓ USTAWA z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- ✓ USTAWA z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- ✓ USTAWA z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu,
- ✓ USTAWA z dnia 23 czerwca 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw,
- ✓ USTAWA z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych,
- ✓ USTAWA z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
- ✓ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki społecznej z dnia 22 lipca 2011r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych,

- ✓ Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- ✓ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.
- ✓ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 maja 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środowiskowych domów samopomocy
- ✓ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej

Sprawozdanie zawiera analizę budżetu Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku w 2023 r. oraz szczegółowy opis realizowanych zadań z wyłączeniem zagadnień dotyczących wspierania rodziny oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie jak również gminnego programu profilaktyki, które to stanowią odrębne opracowania.

Plan finansowy Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku i jego wykonanie z podziałem na zadania własne gminy i zadania zlecone gminie w 2023 r.

Zadania	Plan po zmianach	Wykonanie	Stopień wykorzystania środków budżetowych w %
Ogółem wydatki finansowane z budżetu gminy	3 529 684,56	2 762 324,44	78,26 %
dofinansowanie dotacją z budżetu państwa	1 425 578,00	1 425 313,00	99,98 %
Zadania zlecone gminie	8 724 848,00	8 438 243,52	96,72 %
Fundusz Przeciwdziałania Covid-19	1 167 900,00	1 056 258,72	90,44 %
Fundusz Pomocy z przeznaczeniem na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem	278 586,00	193 698,81	69,53 %

zbrojnym na terytorium tego państwa			
Nagroda pieniężna z konkursu Plebiscytowego „Święta z dobrą energią”	6 000,00	6 000,00	100 %
Fundusz Solidarnościowy na realizację zadania w ramach resortowego Programu MRiPS „Asystent osoby niepełnosprawnej”	12 218,58	0,00	0 %
Środki na Program „Korpus Wsparcia Seniorów”	35 547,00	0,00	0 %
Razem	15 180 362,14 zł	13 881 838,48 zł	91,45 %

Opracowanie własne

Wydatki poniesione na realizację świadczeń 2023 r.

ROZDZIAŁ	TREŚĆ	OGÓŁEM	ZADANIA WŁASNE GMINY	DOFINANSOWANIE ZADAŃ WŁASNYCH GMINY	ZADANIA ZLECONE
85153	Zapobieganie narkomanii	5 700,00	5 700,00		
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	183 439,09	183 439,09		
85195	Ochrona zdrowia (wydawanie decyzji na ubezpieczenie zdrowotne)	60,00			60,00
85202	Pokrywanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej	435 070,77	435 070,77		
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	18 401,05		18 401,05	
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	330 024,15	60 238,15	269 786,00	

85215	Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne	118 471,98	118 471,98		
85216	Świadczenia społeczne - zasiłki stałe	209 965,85		209 965,85	
85219	Ośrodki pomocy społecznej - koszty utrzymania	1 580 230,84	1 317 387,15	226 834,62	7 308,00
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	962 307,83	94 705,95	53 564,00	836 556,02
85230	Program Posiłek w szkole i domu	499 701,86	100 123,32		
85295	Administrowanie CAL	29 405,37	29 405,37		
85295	Klub Senior+	21 126,36	21 126,36		
85295	Pomoc w formie posiłku obywatelom Ukrainy posiłku	2 679,00		2 679,00	
85295	Fundusz Pomocy obywatelom Ukrainy – jednorazowe 300,00 zł	13 769,60		13 769,60	
85295	Fundusz Pomocy – zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy	57 375,03		57 375,03	
85295	Zakwaterowanie i wyżywienie zbiorowe	48 171,40		48 171,40	
85395	Pozostała działalność – dodatek węglowy oraz dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych innych źródeł ciepła	1 056 258,72		1 056 258,72	

85415	Pomoc materialna dla uczniów	275 000,00	28 000,00	247 000,00	
85495	Pozostała działalność- stypendia szkolne dla dzieci obywateli Ukrainy	6 000,00		6 000,00	
85502	Świadczenia rodzinne wraz z kosztami obsługi	7 533 528,86	32 878,76		7 500 650,10
85503	Pozostała działalność - wydawanie Kart Dużej Rodziny - koszty obsługi	2 800,00			2 800,00
85504	Zatrudnienie asystentów rodziny	151 965,49	151 965,49		
85508	Utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych	116 750,61	116 750,61		
85510	Utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	67 061,44	67 061,44		
85513	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	90 269,40			90 269,40
85595	Pozostała działalność – wydatki na świadczenia rodzinne, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne od świadczeń przyznanych obywatelom Ukrainy	65 703,78		65 703,78	
	RAZEM	13 881 838,48	2 762 324,44	2 275 509,05	8 437 643,52

Wykonanie dochodów za 2023r.

ROZDZIAŁ	TREŚĆ	OGÓŁEM	Dochody budżetu gminy	Dochody budżetu centralnego	Zwrot nienależnie pobranych świadczeń za lata ubiegłe
85202	Zwrot odpłatności z tytułu pobytu w domach pomocy społecznej	37 054,80	37 054,80		
85216	Świadczenia społeczne - zasiłki stałe	174,79			174,79
85219	Odsetki od środków na rachunkach bankowych	5 315,33	5 315,33		
85219	Wpłaty za pobyt w schronisku	5 127,00	5 127,00		
85219	Inne - wynagrodzenie za terminowe odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy	654,22	654,22		
85228	Usługi opiekuńcze z Programu 75+	19 815,00	16 422,00 3 393,00		
	specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w tym dzieci	78 845,35		64 811,37 14 033,98	
85501	Świadczenia wychowawcze nienależnie pobrane	51 706,50		7 500,00	44206,50
85501	Odsetki od świadczeń wychowawczych	1 218,47		1 218,47	
85502	Świadczenia rodzinne - zaliczki alimentacyjne	6 221,71	3 110,85	3 110,86	
85502	Świadczenia rodzinne - fundusz alimentacyjny –zwroty DA	87 579,25	35 031,72	52 547,53	
85502	Odsetki od funduszu alimentacyjnego –zwroty DA	128 777,41		128 777,41	
85502	Świadczenia rodzinne	21 541,82		12 423,86	9 117,96
85502	Odsetki od nienależnie pobranych świadczeń	264,41		264,41	
85503	Pozostała działalność - wydawanie Kart dużej rodziny - wydanie duplikatu KDR	11,00	0,55	10,45	

92105	Wpłaty za zajęcia muzyczne i taneczne	11 555,00	11 555,00		
	RAZEM	455 862,06	117 664,47	284 698,34	53 499,25

Procentowy udział wydatków na realizację zadań CUS z uwzględnieniem źródeł ich finansowania w 2023 r. :

- Środki gminy **19,90 %**
- Środki budżetu państwa **80,10 %**

W 2023 r. pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto łącznie **309** rodzin. Liczba osób w tych rodzinach wynosiła 929 osób.

W ramach systemu pomocy społecznej wydanych zostało 1628 decyzji administracyjnych, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej lub niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, prowadzonego w przypadku pomocy społecznej w formie wywiadu środowiskowego.

Kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosiło odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej- 776 zł
- dla osoby w rodzinie 600 zł

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami. Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2023 r. były: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie.

Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku w 2023 r. należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane przez sąd.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe.

Zasiłki stałe w 2023 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:		38	388	218 840,00	38	45
W tym	dla osoby samotnie gospodarującej	33	339	208 659,00	33	33
	dla osoby pozostającej w rodzinie	5	49	10 181,00	5	12

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Zasiłki okresowe w 2023 r.

Forma pomocy		Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe ogółem:		95	674	269 786,00	94	264
w tym przyznane z powodu:						
bezrobocia		52	330	130 671	51	144
długotrwałej choroby		22	123	46 409	22	44
niepełnosprawności		17	138	31 530	17	42
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów		0	0	0	0	0
innej przyczyny		22	113	61 176,00	22	89

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Jeżeli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuacje osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci).

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryteria.

Zasiłki celowe w 2023 r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki celowe ogółem:	220	212 300,00	714
Zdarzenie losowe	3	22 000,00	10
Zasiłki celowe specjalne	8	4 000	16

Centrum Usług Społecznych realizuje zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone gminie w zakresie wypłaty wynagrodzeń za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi całkowicie lub częściowo.

. Wynagrodzenia należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez Sąd wypłacone przez Centrum Usług Społecznych w 2023 r.

Liczba opiekunów	Liczba osób objętych opieką	Liczba świadczeń	Kwota
3	3	36	12 545 w tym koszty obsługi 185 zł

W 2023 roku do Centrum Usług Społecznych wpłynęło 1116 spraw o przyznanie pomocy finansowej lub rzeczowej, oraz spraw z innych instytucji, np.: ośrodków pomocy społecznej, Sądu Rodzinnego, Zakładu Karnego, szkół, schronisk, komornika, urzędów miast i gmin, placówek ochrony zdrowia.

Pracownicy socjalni przeprowadzili w minionym roku 2135 **wywiadów środowiskowych** rozeznając środowiska pod względem ich sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej. Średnio na jednego pracownika socjalnego przypadało przeprowadzenie 427 wywiadów.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni CUS w Kurzętniku realizują również zadania polegające na występowaniu do sądów z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinno - wychowawczą i o zajęcie stanowiska wobec opieki nad małoletnim dzieckiem.

W 2023 roku CUS wystąpił 7 razy do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny oraz małoletnich dzieci.

Pracownicy socjalni w 2023 roku wystąpili do Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z 8 wnioskami o podjęcie działań wobec osoby nadużywającej alkoholu

Obsługa środowisk wymaga- ogromnego nakładu pracy związanego z przyjmowaniem i załatwianiem wniosków o pomoc. Należy przy tym zaznaczyć, że każda ze spraw wiąże się również z wydaniem decyzji lub innych rozstrzygnięć administracyjnych, zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego.

W 2023 roku pracownicy wydali ponad 1 500 różnego rodzaju decyzji i rozstrzygnięć.

Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
- sprawienie pogrzebu,
- składka na ubezpieczenie zdrowotne.

Praca socjalna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną, która jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie wielopłaszczyznowej diagnozy, na podstawie której konstruowany jest plan pracy z rodziną.

Praca socjalna to zespół metodycznych czynności podejmowanych w określonym celu, świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również w celu zapobiegania pogarszaniu się ich sytuacji.

Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywoływanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych.

Kluczowymi elementami w pracy socjalnej, wpływającymi na jej jakość oraz skuteczność są: relacja, komunikacja i motywowanie.

Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód. W 2023 roku pracą socjalną objęte zostały 309 rodziny.

Pracownicy socjalni podejmują działania w tych obszarach funkcjonowania, w których osoba/rodzina napotyka trudności, których nie jest w stanie samodzielnie pokonać i wymaga

wsparcia np. w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, prowadzeniu gospodarstwa domowego, podtrzymaniu zdrowia, zdobyciu pracy, kontaktach z otoczeniem.

Najwięcej działań zostało podjętych w obszarze funkcjonowania rodziny tj. relacji w rodzinie, realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej, funkcjonowania rodziny w środowisku oraz funkcjonowania osoby tj. relacji osoby z niepozostającymi we wspólnym gospodarstwie domowym członkami rodziny, w tym rodziną mieszkającą oddzielnie, funkcjonowania osoby w środowisku.

Poradnictwo specjalistyczne

Pracownicy Ośrodka podejmowali działania na rzecz osób i rodzin w celu zapobiegania pogłębianiu się występujących dysfunkcji w ramach porad, które polegały na udzieleniu bezpośredniego wsparcia osobie lub rodzinie przeżywającej sytuację szeroko rozumianego kryzysu np. dotkniętej przemocą, przeżywającej chorobę psychiczną własną lub członka rodziny, kryzys powstały w wyniku nagłej zmiany sytuacji życiowej, straty etc.

Psycholog

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne prowadzone w ramach Punktu Konsultacyjnego. Udzielono ponad 100 porad, z których skorzystało 27 osób.

Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Centrum Usług Społecznych organizowało i zabezpieczało zgodnie z potrzebami pomoc w formie usług opiekuńczych dla mieszkańców gminy Kurzętnik. Pomoc ta przysługiwała osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub uzasadnionych przyczyn wymagały pomocy osób innych, a były jej pozbawione. Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługiwała również osobom samotnie gospodarującym a posiadającym rodzinę oraz zamieszkującym i gospodarującym wspólnie z rodziną, a rodzina i wspólnie zamieszkali nie mogą zapewnić pomocy i opieki z uwagi na zły stan zdrowia, pracę zawodową, naukę, brak odpowiedniego przygotowania lub z innych uzasadnionych powodów.

Organizowano świadczenie usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w tym również dla dzieci. Usługi dostosowane były do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzeń lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym i obejmowały:

- Uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza: kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, asystowania w codziennych czynnościach takich jak samoobsługa, dbałość o higienę osobistą i wygląd, utrzymanie kontaktów z rodziną i otoczeniem, wspólne organizowanie zajęć i spędzanie czasu wolnego, korzystanie z usług różnych instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi, planowanie budżetu i zakupów,
- pielęgnację zaleconą przez lekarza, pomoc w dotarciu do służby zdrowia, pomoc w zamawianiu i wykupywaniu leków
- rehabilitację NDT Bobath i PNF
- wsparcie pedagogiczne, terapię behawioralną, integrację sensoryczną,
- wspieranie logopedy i neurologopedy.

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w 2023 r.

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczeniową	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń /zł/	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Usługi opiekuńcze Program 75+	13 4	2694 1186	80820 35580	13 4	14 6
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w tym dzieci	38 11	11709 2281	652456 249096	34 11	92 42

Odpłatność za usługi opiekuńcze określała tabela odpłatności zawarta w uchwale Nr XVII/156/16 Rady Gminy Kurzętnik z dnia 19 lutego 2016 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, zmieniona uchwałą nr IX/98/2019 Rady Gminy Kurzętnik z dnia 29 października 2019 r. Koszt jednej roboczogodziny za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2023 roku wynosił 22,00 zł. **Organizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania**- realizowana była przez pracowników Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku.

Do najważniejszych problemów ludzi starszych i niepełnosprawnych należy samotność i poczucie nieprzydatności. Prowadzą one do stopniowej marginalizacji i wykluczenia ze społeczności lokalnej. Przesłaniem niesionej przez Centrum pomocy było zapobieganie temu zjawisku, zwłaszcza wśród osób samotnych. Umożliwienie prawidłowego funkcjonowania podopiecznych w środowisku domowym to istota usług opiekuńczych. Większość beneficjentów nie dopuszcza możliwości spędzenia schyłku swojego życia w obcym miejscu. Opiekunki w większości są osobami z odpowiednim przygotowaniem i wieloletnim doświadczeniem w pracy z osobami niepełnosprawnymi i starszymi.

Centrum ściśle współpracowało z rodzinami, dążąc do maksymalnego ich zaangażowania w organizację opieki dla niepełnosprawnych beneficjentów. Współpraca miała zapewnić maksymalną kompensację malejącej wraz z wiekiem samodzielności zaspokajania potrzeb oraz ograniczanie barier społecznych. Katalog wykonywanych usług dostosowany był do indywidualnych potrzeb każdego podopiecznego, by realizacja usług była zgodna z faktycznymi potrzebami w środowisku chorego oraz z możliwościami Centrum.

Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach

Osoby przebywające w domu pomocy społecznej ponoszą odpłatność w wysokości 70% od posiadanego dochodu, jednak nie więcej niż pełen koszt utrzymania. Pozostałą różnicę kwoty do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłacają w kolejności: małżonek, zstępni przed wstępnymi lub inne osoby, a następnie gmina, która skierowała osobę do domu.

Z roku na rok budżet środków finansowych na ten cel wzrasta. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność. Jako Gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w dps, ponieważ to starosta danego powiatu, co roku ustala miesięczny koszt utrzymania w dps, a Gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W 2023 roku w domach pomocy społecznej przebywało 16 mieszkańców Gminy Kurzętnik, w tym: w Grodzicznie 3 osoby, w Pelplinie 1 osoba, w Lubawie 2 osoby, w Szczytnie 1 osoba, w Uzdowie 1 osoba, w Suszu 1 osoba, w Mikołajkach 3 osoby, w Kamińsku 1 osoba, w Sztyldaku 2 osoby, w Olsztynku 1 osoba.

Łączny koszt poniesiony przez Gminę wynosił 480 398,75 zł.

Kierowanie do schroniska i ośrodka wsparcia.

Osoba Bezdomna to według ustawy o pomocy społecznej z dn. 12 marca 2004 r, osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W świetle obowiązujących przepisów do udzielenia pomocy osobie bezdomnej zobowiązana jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały (art. 101 ust. 2 ustawy z dn. 12 marca 2004r o pomocy społecznej). W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie oraz w sprawach niecierpiących zwłoki, właściwą miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały jest zobowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenie w miejscu pobytu. (art. 101 ust. 3,7 w/w ustawy).

W 2023 r. w schroniskach przebywały 4 osoby, w tym: Caritas Brodnica 2 osoby, Ośrodek Koleczkowo 1 osoba, ośrodek Marwałd 1 osoba.

Mieszkania chronione

Gmina Kurzętniku nie posiada mieszkań chronionych.

Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z przepisami Ustawy o pomocy społecznej gmina ma obowiązek sprawienia pogrzebu osobie zmarłej. Sprawienie pogrzebu jest jednym ze świadczeń niepieniężnych. Organ pomocy społecznej organizuje pogrzeb, gdy osoba zmarła nie posiadała rodziny lub członkowie rodziny z jakiś przyczyn odmawiają podjęcia działań zmierzających do pochówku. Organizacja pogrzebu odbywa się na zasadach określonych przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego. W 2023 r. przyznano 1 takie świadczenie na kwotę 3920,40 zł.

Oplacanie składek zdrowotnych za osoby uprawnione do zasiłku stałego .

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobom uprawnionym do pobierania zasiłku stałego jest opłacana składka na ubezpieczenie zdrowotne. W 2023 r. składki opłacono 32 osobom. Roczny koszt świadczeń wyniósł 17 119,59 zł.

Oplacanie składek w celu potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. mają prawo, oprócz ubezpieczonych, inne osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o ile spełniają kryterium dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy.

Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W 2023 r. wydane zostały 2 decyzje.

Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Prawo do posiłku na podstawie ustawy o pomocy społecznej ma osoba lub rodzina, jeżeli jest tego pozbawiona. Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Pomoc przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 jest realizowany przez Gminę Kurzętnik na podstawie przyjętej uchwały nr III/39/2018 Rady Gminy z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana, jeżeli dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, tzn. 1164,00 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz w przypadku rodziny kwoty 900,00 zł pomnożonej przez liczbę członków rodziny (np. dla 4-osobowej rodziny $4 \times 900 \text{ zł} = 3600,00 \text{ zł}$).

W ramach Programu opracowane zostały 3 moduły:

1. Moduł dla dzieci i młodzieży.
2. Moduł dla osób dorosłych.
3. Moduł organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach.

W ramach modułów 1 i 2 Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

- 1) posiłek
- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności
- 3) świadczenie rzeczowe w postaci artykułów żywnościowych

W 2023 roku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 objęto pomocą ogółem 597 osoby na kwotę **398 752,67 zł**.

Dożywianiem objętych było 245 uczniów we wszystkich szkołach na terenie gminy oraz dzieci i młodzież zamieszkująca na terenie gminy Kurzętnik, a ucząca się poza miejscem zamieszkania.

Pomoc w formie dożywiania przyznawaną na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej objęto w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze. Liczną grupę stanowiły dzieci i młodzież do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

Realizacja programu wieloletniego „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023” w 2023 r.

RODZAJ POMOCY	ROK 2023	
	Środki własne /w zł/	Dotacja rządowa /w zł/
Koszt Programu Ogółem	398 752,67	
	79 750,53	319 002,14
Pomoc w formie posiłku	45 061,38	214 882,35
Pomoc w formie zasiłku celowego	24 216,00	96 864,00
Świadczeń rzeczowych	400,00	1 600,00
Posilek bez konieczności przeprowadzania wywiadu	1 413,95	5 655,79
Pozostałe koszty (w tym dowóz, wyposażenie i koszty utrzymania)	8 659,20	0,00

Udział kosztów budżetu gminy w 2023 r. wyniósł 20%

Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym

Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku podjęło współpracę z Brodnickim Centrum Caritas w realizacji Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej 2014-2020 (PO PŻ) – Podprogram 2021, który jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Celem tego Funduszu jest ograniczanie ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do osób i rodzin o niskich dochodach i udzielana jest w formie paczek żywnościowych lub posiłków. Osoby, których dochód nie przekracza 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 1 552,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej, 1 200,00 zł dla osoby w rodzinie mogą uzyskać skierowanie do otrzymania pomocy żywnościowej. W 2023 r. z tej pomocy skorzystało 742 osoby w ilości 5 639,60 kg.

Karta Dużej Rodziny

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Korzystać z karty mogą rodziny z **przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu**. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice otrzymują kartę na czas nieokreślony, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do 25. roku życia. W przypadku osób niepełnosprawnych karta wydawana jest na czas orzeczenia o niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2019 r. Kartę Dużej Rodziny mogą uzyskać również rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

W 2023 r. zostało wydanych 316 kart dla 153 rodzin.

Realizacja Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej

Z uwagi na problemy dorosłych opiekunów typu: niskie kompetencje rodzicielskie, wyuczona bezradność, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, etc. dzieci z tych rodzin zagrożone są niekorzystnymi zjawiskami społecznymi i psychologicznymi, a w konsekwencji wykluczeniem społecznym. Aby zniwelować to ryzyko konieczne jest udzielenie rodzinom specjalistycznego wsparcia adekwatnie do zdiagnozowanych w środowisku potrzeb. Centrum Usług Społecznych do realizacji tego zadania zatrudnia dwóch asystentów rodziny, którzy w 2023 r. objęli wsparciem 32 rodziny.

Zespół interdyscyplinarny

W 2023 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 41 Niebieskich Kart, w tym sporządzone przez Centrum Usług Społecznych 8, Oświatę 1, Policję 31, Służbę zdrowia 1.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku procedurą Niebieskiej Karty objętych było 37 rodzin. Pomocą psychologa objętych było 11 osób, w tym 9 osób doznających przemocy i 2 osoby stosujące przemoc. Grupy robocze spotykały się 76 razy.

W grupach brali udział pracownicy socjalni, policjanci dzielnicowi, kuratorzy sądowi, asystenci rodzin, pedagodzy oraz nauczyciele, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy służby zdrowia. Udział w/w osób był bardzo ważny. Obraz problemów w rodzinie poszerzał się, a to umożliwiało podejmowanie odpowiednich kroków.

Zespół Interdyscyplinarny w 2023 roku spotkał się 5 razy.

Przyznawanie dodatków mieszkaniowych

Centrum Usług Społecznych realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych oraz zadanie zlecone w zakresie wypłaty dodatków energetycznych.

Zasady i tryb przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych reguluje Ustawa z dnia 21.06.2001 r. o dodatkach mieszkaniowych oraz Ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy- Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, a także inne akty normatywne.

Dodatki mieszkaniowe z podziałem na użytkowników mieszkań w 2023 roku.

Wyszczególnienie (użytkownicy mieszkań)		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł)
Ogółem			
z tego w zasobie	<i>gminnym</i>	0	0
	<i>spółdzielczym</i>	16	7 462,42
	<i>wspólnot mieszkaniowych</i>	88	29 687,70
	<i>prywatnym</i>	225	54 057,07
	<i>innym</i>	82	17 800,29

Przyznawanie dodatków energetycznych

Od dnia 01.01.2014 r. osoby otrzymujące dodatek mieszkaniowy mają prawo do nowego świadczenia – Dodatku energetycznego. W 2023 roku nie wypłacono żadnych dodatków energetycznych.

Pomoc materialna dla uczniów

W 2023 r. pomocą materialną o charakterze socjalnym (stypendia socjalne) objęto 201 uczniów na kwotę 275 000,00 zł. Dofinansowanie Wojewody stanowiła kwota 247 000,00 zł.

Świadczenia rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych

Realizacja świadczeń rodzinnych związana jest z prowadzeniem postępowań administracyjnych w celu ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
2. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
3. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
4. zasiłek dla opiekuna jako świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt TK akt K 27/13.
5. świadczenie rodzicielskie

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego.

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- Dodatek z tytułu urodzenia dziecka
- Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego
- Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka
- Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej
- Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego
- Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania
- Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Świadczenia rodzinne przysługują:

1. obywatelom polskim;
 2. cudzoziemcom:
 - do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
 - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
 - posiadającym kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
- jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej i spełniają wszystkie ustawowe warunki, od których uzależnione jest przyznanie prawa do świadczeń.

Kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do zasiłku rodzinnego, a także wysokość poszczególnych świadczeń rodzinnych podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin.

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacone 2023 r.

Rodzaj świadczenia		Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Wysokość świadczenia
Zasiłki rodzinne z dodatkami,				
W tym:				
Zasiłki rodzinne		8 447	962 724,34	95,00/ 124,00 /135,00
Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym:		5 267	517 357,96	
z tytułu	urodzenia dziecka	49	28 152,96	100,00
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	176	64 186,14	400,00
z tytułu	samotnego wychowywania dziecka	314	62 003,66	193,00 / 273,00

kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	610	64 139,55	90,00/110,00
rozpoczęcia roku szkolnego	1046	49 021,90	100,00
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1 168	76 168,14	69,00 / 113,00
wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1904	173 685,61	95,00
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	57	57 000,00	1 000,00
świadczenie rodzicielskie	302	275 360,70	1 000,00
zasiłki rodzinne z dodatkami przyznawane w ramach koordynacji	43	4 970,00	

Świadczenia opiekuńcze

W 2023 r. wypłacono 7214 świadczeń opiekuńczych na kwotę 4 499 922,72 zł.

Świadczenia opiekuńcze wypłacone w 2023 r.

Świadczenie opiekuńcze	liczba świadczeń	wysokość świadczenia	wypłacona kwota świadczeń	osoba uprawniona
zasiłki pielęgnacyjne	5 158	215,84	1 113 302,72	- niepełnosprawne dziecko, - osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, - osoba, która ukończyła 75 lat, - osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia legitymująca się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 r.ż.
świadczenia pielęgnacyjne	1 884	2 119,00	3 280 280,00	Osobami uprawnionymi do otrzymania świadczenia są: - matka albo ojciec opiekun faktyczny dziecka;

				- osoba, będąca rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; - inna osoba, na której ciąży obowiązek alimentacyjny zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności). Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki: 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; 3) nie ma osób takich jak opiekun faktyczny dziecka lub rodzina zastępcza spokrewniona lub legitymują się one orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej (jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia).
specjalny zasilek opiekuńczy	99	620,00	61 380,00	- każda osoba, na której zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny- by go otrzymywać, osoba ta musi zrezygnować z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się - orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub - orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna

				dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. - Osobie, której łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł
zasiłek dla opiekuna	73	620,00	44 960,00	- osoba, której z dniem 01.07.2013 r. wygaszono prawo do świadczeń pielęgnacyjnych. W sprawie zasiłku dla opiekuna organ wszczynał postępowanie na wniosek strony, złożony jednak nie później, niż w terminie do 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Dane statystyczne dotyczące świadczeń rodzinnych w 2023 r.

Liczba zarejestrowanych wniosków na wszystkie rodzaje wypłacanych świadczeń		712
Liczba wydanych decyzji		471
w tym	w sprawie świadczenia rodzicielskiego	24
	decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia	20
Liczba wystosowanych pism		1 424
Liczba wydanych zaświadczeń		56
Liczba odwołań przekazanych do Samorządowego kolegium Odwoławczego		41
z czego	liczba decyzji utrzymanych w mocy	8
	liczba decyzji uchylonych i przekazanych do ponownego rozpatrzenia	3
	liczba decyzji uchylonych i SKO przyznało świadczenie	28
	liczba decyzji uchylonych i umorzono postępowanie	0
	liczba decyzji oczekujących na rozstrzygnięcie	2

Odzyskane świadczenia nienależnie pobrane oraz świadczenia niepodjęte w 2023 r.

Razem zasiłki rodzinne z dodatkami i świadczenia opiekuńcze oraz rodzicielskie	21 541,82
--	-----------

Odzyskane nienależnie pobrane świadczenia podlegające zwrotowi do budżetu państwa w tym odzyskane ustalone na podstawie art.5 ust.3 ustawy	9 117,96
--	----------

Składki na ubezpieczenia zdrowotne i społeczne

Osobom, które pobierają świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy Centrum Usług Społecznych opłaca składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w 2023 r.

Składki społeczne i zdrowotne	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Składki na ubezpieczenia społeczne	815	442 247,34
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	438	76 554,34

Świadczenie „Za życiem”

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 04.11.2016 r. wprowadziła wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Wysokość świadczenia wynosi 4000 zł. W 2023 r. nie było wypłacane takie świadczenie.

Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

W 2023 r. wypłacono należne świadczenia 51 rodzinom. Średnia wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosła 393,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł a od 01.10.2023 – 1 209,00 zł na osobę.

Liczba świadczeń, którym przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego w 2023 r.

Świadczenia alimentacyjne	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego z tego na osobę uprawnioną w wieku:	728	286 438,57
0-17 lat	636	250 358,57
18-24 lat	92	36 080,00
25 lat i więcej	0	0

Dane statystyczne dotyczące realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Liczba wydanych decyzji administracyjnych i postanowień w sprawie z FA oraz dot. dłużników alimentacyjnych		66
z powyższych liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego		1
z tego	liczba decyzji utrzymanych w mocy przez SKO	1
	liczba decyzji uchylonych przez SKO i przekazanych do ponownego rozpatrzenia	0

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych:

Sporządzono łącznie 434 pisma w sprawie prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych oraz w sprawie osób uprawnionych do otrzymywania świadczeń z funduszu.

Podjęmowane działania wobec dłużników alimentacyjnych w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba podjętych działań, które doprowadziły do ściągłości należności wymienionych w art. 28 ust.1 pkt 1-4 ustawy
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	2
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy	2
Informowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	1
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	7
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	6
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	1
Złożenie wniosku o ściąganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK	5
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	3
Zapytanie do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców	7

Inne zadania

Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku realizowało inne zadania wynikające z ustaw ze środków przyznanych z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 i Funduszu Pomocy z przeznaczeniem na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Kwota świadczeń
Dodatek osłonowy	1 862	1 266 406,65
Dodatek węglowy	2 864	5 580 000,00
Źródła ciepła	561	1 082 000,00
Czyste powietrze	58	
Posiłki dla obywateli Ukrainy	38	10 647,26
Jednorazowe świadczenia dla obywateli Ukrainy	186	55 800,00
Zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy	51 / 18 kwater	398 073,00
Zakwaterowanie i całodienne wyżywienie zbiorowe obywateli Ukrainy	1	22 540,00

Kwalifikacje zawodowe i wykształcenie pracowników Ośrodka

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie.

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań, co wiąże się z koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosną wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, osób świadczących usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi jak również pracowników administracyjnych Centrum.

Współpraca z organizacjami, innymi instytucjami i podmiotami

Pracownicy Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku w celu realizacji działań podejmują współpracę z następującymi organizacjami pozarządowymi, instytucjami i podmiotami:

- 1) **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie** – w zakresie poradnictwa rodzinnego, interwencji kryzysowych, kierowania osób na Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, itp.

- 2) **Powiatowym Urzędem Pracy** – w celu rozwijania aktywnej polityki rynku pracy, przeciwdziałania i zapobiegania bezrobociu, w kierunku odzyskania zdolności funkcjonowania w środowisku, osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 3) **Komendą Powiatową Policji** - w sytuacjach kryzysowych, zwłaszcza w przypadkach interwencji dot. stosowania przemocy w rodzinie, osób chorych psychicznie, bezdomnych, demoralizacji nieletnich oraz w zakresie zabezpieczenia osób chorych i starszych przed skutkami zimy, w pracy z klientami tzw. „trudnymi” współpraca z policjantami dzielnicowymi, a także korzystamy z asysty w sytuacjach zagrożenia w czasie wykonywania czynności służbowych.
- 4) **Sądem Rejonowym** – w zakresie wydania zarządzeń odnośnie władzy rodzicielskiej w środowiskach wskazujących na zaniedbywania dzieci, kierowanie osób na leczenie psychiatryczne bez zgody uczestnika oraz kierowania do domów pomocy społecznej bez zgody uczestnika w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia osoby lub środowiska, natomiast w przypadku rodzin patologicznych objętych nadzorem kuratorskim współpracujemy z kuratorami sądowymi i społecznymi oraz w zakresie orzekania o obowiązku leczenia odwykowego.
- 5) **Prokuraturą Rejonową** – składanie wniosków o wszczęcie postępowania w przypadku zgłoszenia przemocy w rodzinie, zaniedbywanie lub innych spraw naszych klientów wymagających rozpoznania wychodzącego poza zakres kompetencji pracownika socjalnego.
- 6) **Służbą zdrowia** – w sprawie o wydawanie zaświadczeń o stanie zdrowia klientów, wypełniania dokumentów dla osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej lub zakładów opiekuńczo-leczniczych oraz ubiegających się o usługi opiekuńcze.
- 7) **Szkołami** – współdziałanie pracowników socjalnych z pedagogami szkolnymi w zakresie udzielania pomocy dzieciom i ich rodzinom, a także z dyrektorami szkół w sprawie dożywiania uczniów w czasie trwania roku szkolnego.
- 8) **Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** przy Urzędzie Gminy w Krzętniku – kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na przymusowe leczenie odwykowe.
- 9) **Poradnią Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia** – w zakresie leczenia odwykowego i terapii dla osób współuzależnionych.
- 10) **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie** – w zakresie pomocy pedagogicznej i psychologicznej dzieciom z problemami w nauce i zachowaniu.
- 11) **Środowiskowym Domem Samopomocy**- w zakresie wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnymi intelektualnie.
- 12) **z organizacjami pozarządowymi**. – w zakresie prowadzonej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i do pielęgnacji chorych.

Podsumowanie

Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku, aby mogło skutecznie udzielać wsparcia i koncentrować się przede wszystkim na osobach, które mimo osobistego zaangażowania nie są w stanie samodzielnie rozwiązywać swoich problemów, musi upowszechniać metodę pracy interdyscyplinarnej, nie tylko w zakresie współpracy instytucjonalnej, lecz również wewnątrz Centrum. Poszczególne zespoły oraz osoby w nich zatrudnione zobowiązane są do wspólnego wypracowywania procedur dotyczących określonych problemów, w tym również diagnozowania zasobów występujących w naszej gminie. Właściwa współpraca,

wymiana doświadczeń między poszczególnymi pracownikami, ma bezpośredni wpływ na skuteczność działań.

Głównym celem Centrum jest pomoc oraz zapobieganie marginalizacji i wykluczenia osób i rodzin, poprzez ich społeczne aktywizowanie, psychiczne wzmacnianie i mobilizowanie ich do podejmowania starań w celu poprawy swojej sytuacji. Należy jednak zaznaczyć, że same tego rodzaju działania mimo, że są niezwykle ważne i potrzebne, nie rozwiążą wszystkich instytucjonalnych problemów. Osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej należy w pierwszej kolejności udzielić odpowiedniego wsparcia finansowego na zaspokojenie podstawowych potrzeb.

W kolejnym roku będą kontynuowane działania w zakresie:

- podnoszenia poziomu i skuteczności funkcjonowania pomocy społecznej m.in. poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry Centrum, rozwój współpracy z instytucjami i organizacjami służącymi realizacji zadań aktywnej polityki społecznej,
- tworzenie systemowych rozwiązań problemów społecznych z uwzględnieniem procedur prawnych w związku z pojawieniem się nowych zadań oraz zagrożeń społecznych,
- wspieranie rodzin w wypełnianiu przez nich podstawowych funkcji rodzicielskich, w tym funkcji opiekuńczo – wychowawczej i zaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- poszerzania systemu wsparcia dla osób długotrwale i ciężko chorych oraz osób w podeszłym wieku,
- działania aktywizacyjne poprzez realizację programów konkursowych w ramach RPO i programów rządowych
- wykorzystywanie środków zewnętrznych do realizacji zadań pomocy społecznej.

Potrzeby

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco. Centrum gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców Gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej.

W związku z powyższym Centrum Usług Społecznych określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;
- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty współfinansowane z funduszy europejskich oraz przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
- zapewnianie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- zapewnienie wsparcia osobom w wieku senioralnym ;
- rozwój usług i animacji społeczności lokalnej.

W zakresie zatrudnienia i wynagradzania kadry Ośrodka.

W ocenie Centrum należałoby zaplanować dodatkowe środki na podwyższenie pensji jego pracowników. Obecne pensje są na niskim poziomie i są niewspółmierne do wykształcenia i kompetencji pracowników. Dodatkowo pracownicy chętnie dbają o swój rozwój dokształcając się- kończą różnego rodzaju szkolenia, specjalizacje. Niestety pensje, jakie obecnie otrzymują

przestają być motywujące, zatem aby podnieść motywację do pracy i do dalszego rozwoju należałoby podnieść również uposażenie pracowników, wynagrodzenie bowiem nie powinno jedynie wystarczać na zaspokojenie li tylko podstawowych potrzeb. Należy nadmienić, że praca pracowników Centrum rzeczywiście nie należy do najłatwiejszych. Dodatkowo stale zwiększa się ilość zadań przekazywanych Centrum, co powoduje wzrost wymagań i nakładów, jakie pracownicy muszą ponosić. Takie nakłady pracy i podnoszenie jej jakości winny być godnie wynagradzane. Wzrost najniższego wynagrodzenia spowodował, że część pracowników właśnie osiągnęła poziom najniższego wynagrodzenia. Pożądanym jest aby kompetencje i umiejętności pracownika szły w parze z jego wynagrodzeniem. Brak odpowiedniej motywacji finansowej może doprowadzić do rezygnacji pracy w tym zawodzie. Należy jednak mieć na uwadze, że zawód pracownika socjalnego powoli staje się zawodem deficytowym, Zatem należy zadbać o odpowiednią motywujące wynagrodzenie aby utrzymać stan zatrudnienia pracowników na odpowiednim poziomie.

Niezbędne jest też zatrudnienie pracowników na stanowiska koordynatora indywidualnych planów działania, organizatora społeczności lokalnej i animatora.

W aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, to także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia. Odnosząc się do kwestii potrzeb pomocy społecznej należy również wspomnieć o miejscu instytucji pomocy społecznej we współczesnych realiach – pomoc społeczna nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia otoczenia – samorządu terytorialnego, sektora zdrowotnego, edukacji, policji, organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej, której centrum powinno być animatorem w środowisku lokalnym.

DYREKTOR
Centrum Usług Społecznych
w Kurzętniku

Dariusz Falkowski